

**JUBILEUSZ 45-LECIA PRACY NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ
PROF. DR HAB. KAROLA KUKUŁY**

Jacek Strojny (ORCID: 0000-0003-4632-8645)

Wydział Rolniczo-Ekonomiczny
Uniwersytet Rolniczy w Krakowie
e-mail: rrstrojn@cyf-kr.edu.pl

Prof. zw. dr hab. Karol Kukuła

*

45-lecie pracy zawodowej profesora Karola Kukuły – doktora habilitowanego nauk ekonomicznych, profesora zwyczajnego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie – stwarza pierwszorzędą okazję do przywołania najważniejszych dokonań oraz dostarcza sposobności do refleksji nad bogatą biografią Jubilata. Profesora Karola Kukułę należy zaliczyć w poczet

najwybitniejszych profesorów tej krakowskiej przyrodniczo-techniczno-ekonomicznej uczelni. W przeciągu dotychczasowych 45 lat swojej aktywności zawodowej Profesor był współtwórcą jej pozycji naukowej i dydaktycznej – rozpoznawalnej tak w kraju, jak i za granicą.

Profesor Kukuła ma także znaczący udział w rozwoju, jakiego doświadczyły polska statystyka, ekonometria i badania operacyjne na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci. Jubilat przez prace naukowe, stymulowanie życia naukowego w środowisku badaczy nad metodami ilościowymi w naukach ekonomicznych oraz przez dbałość o rozwój kadr naukowych odcisnął piętno na kierunkach, jakimi podążają metody ilościowe w ekonomii w Polsce.

Szczególnie pierwszy okres życia Jubilata toczył się w trudnych i burzliwych czasach ubiegłego wieku, co zahartowało Jego ducha i poniekąd przygotowało na przyszłe wymagające wyzwania. Mimo, że rodzina wywodzi się z kresów przedwojennej Rzeczypospolitej, Profesor Karol Kukuła urodził się 23 lutego 1948 roku w Brodach koło Kalwarii Zebrzydowskiej w województwie małopolskim. Ciężkie czasy przypadające na lata Jego młodości dodatkowo spotęgowała przedwczesna śmierć ojca, co skutkowało przerzuceniem całego trudu prowadzenia rodziny na barki mamy. Do szkoły średniej – Technikum Ekonomicznego – uczęszczał w Krakowie. Ukończył go w roku 1968 zdając maturę. Po maturze podjął studia na Wydziale Ekonomiki Produkcji ówczesnej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Krakowie. Ten etap edukacji odbywał się w latach 1968-1972.

AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

Profesor Karol Kukuła swoje życie zawodowe związał z Krakowem i jego dwiema uczelniami – wpraw z Akademią Ekonomiczną (aktualnie Uniwersytet Ekonomiczny), a następnie z Uniwersytetem Rolniczym. Studiując na Wyższej Szkole Ekonomicznej wiązał swoje studia i zainteresowania naukowe z profesorem K. Zającem, profesorem J. Steczkowskim oraz doc. J. Czyżyńskim.

Już w trakcie studiów zainteresował się badaniami statystycznymi i ekonometrycznymi i z tego zakresu należy odnotować Jego liczne wystąpienia na konferencjach krajowych, jak i międzynarodowych. W czasie studiów początkowo był aktywnym członkiem, a następnie przewodniczącym Studenckiego Koła Naukowego Ekonometrii, którego opiekunem był doc. dr Jan Czyżyński. Owocem zainteresowań ekonometrycznych była praca magisterska p.t.: „Ekonometryczna analiza działalności produkcyjnej Krakowskich Zakładów Przemysłu Spirytusowego”. Po przedstawieniu w roku 1972 pracy i zdaniu egzaminów z wynikiem bardzo dobrym, uzyskał na Wydziale Ekonomiki Produkcji Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Krakowie dyplom magistra nauk ekonomicznych z wyróżnieniem. W roku 1973 spotkało niedawno obronionego magistra szczególne wyróżnienie – został laureatem Konkursu Czerwonej Róży, otrzymując tytuł Najlepszego Studenta Krakowa wraz ze statuetką Czerwonej Róży.

Kariere zawodową Profesor Kukuła związał na stałe, od pierwszych dni swej profesjonalnej aktywności naukowej (we wczesnych latach 70-tych) ze środowiskiem krakowskim. Pierwszemu z kardynalnych etapów aktywności zawodowej towarzyszyło uzyskiwanie kolejnych stopni: od asystenta stażysty, starszego asystenta, adiunkta do doktora habilitowanego. Pracę zawodową rozpoczął w październiku 1972 roku, jako asystent stażysta w Zakładzie Ekonometrii i Cybernetyki Ekonomicznej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Krakowie. Funkcję tę pełnił przez rok, aby następnie objąć stanowisko asystenta. W roku 1974 awansował na stanowisko starszego asystenta w tej samej jednostce. Praca doktorska „Metody badania zmienności struktur ekonomicznych”, napisana pod kierunkiem doc. dr Jana Czyżyńskiego i obroniona w roku 1976, umożliwiła dzisiejszemu Jubilatowi przejście na stanowisko adiunkta, którą funkcję pełnił do 1992 roku. Rozprawę habilitacyjną pt. „Statystyczna analiza strukturalna i jej zastosowanie w sferze usług produkcyjnych dla rolnictwa” Profesor Kukuła przedstawił na kolokwium habilitacyjnym przed Radą Wydziału Ekonomiki Obrotu Akademii Ekonomicznej w Krakowie 19 kwietnia 1990 roku. Na mocy uchwały tejże Rady, zatwierdzonej przez Centralną Komisję Kwalifikacyjną ds. Kadr Naukowych w Warszawie 17 grudnia 1990 roku, otrzymał stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii, statystyki, ekonometrii i ekonomiki rolnictwa.

Rok 1992 zapoczątkował drugi, trwający do dnia dzisiejszego, fundamentalny rozdział kariery zawodowej Profesora. Wiązał on się ze zmianą podstawowego miejsca zatrudnienia oraz z objęciem stanowiska profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Statystyki Matematycznej Akademii Rolniczej w Krakowie (przejście za porozumieniem stron nastąpiło 24 lutego 1992 roku). Przeniesieniu się do nowej uczelni towarzyszyło objęcie kierownictwa wspomnianej jednostki (od 1 maja 1992 roku). Zmiana ta nie stanęła na przeszkodzie podtrzymywaniu zażyłych relacji z Akademią Ekonomiczną w Krakowie. Wyrażały się one w trwającej cztery lata kontynuacji współpracy z Katedrą Ekonometrii tej uczelni w formie zatrudnienia w niepełnym wymiarze.

W styczniu 2003 roku Jubilat otrzymał tytuł profesora nauk ekonomicznych o specjalności statystyka, ekonometria, badania operacyjne. Dnia 26 maja 2003 roku, na wniosek Rady Wydziału, został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Statystyki Matematycznej (a po przekształceniu – Katedrze Statystyki Matematycznej) Akademii Rolniczej w Krakowie. Zwieńczeniem szybkiej ścieżki awansu było zdobycie w 2007 kolejnego stopnia – tytułu profesora zwyczajnego.

Druga połowa lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku oraz pełna dekada następna były czasem wzmożonego rozwoju naukowego, który zaowocował znaczną liczbą ważnych publikacji poruszających problemy metodologiczne i aplikacyjne metod ekonometrycznych i statystycznych. Jest to także czas, w którym Profesor Kukuła miał możliwość poszerzenia horyzontów

intelektualnych w konfrontacji swoich koncepcji z badaczami z innych krajów. Odbył dwa staże naukowe: pierwszy w roku 1976 na Uniwersytecie Katolickim w Tilburgu w Holandii, a drugi w roku 1981 w Grand Valley State College (stan Michigan) w USA.

Rok 2017 zamyka 25-letni okres pracy na stanowisku kierownika ewoluującej jednostki i uczelni – kolejno: Zakładu Statystyki Matematycznej Akademii Rolniczej w Krakowie, następnie Katedry Statystyki Matematycznej, a obecnie Katedry Statystyki i Ekonometrii Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Niemniej, doświadczenia zawodowe Profesora w charakterze pracownika naukowego związane są z kilkoma różnymi uczelniami krakowskimi i zamiejscowymi. W latach 1982-1991 wykładał statystykę na Wydziale Biologiczno-Geograficznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie. Od roku 1987 do roku 1989 podjął pracę w wymiarze 1/2 etatu w Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie. W latach 1992-1996 kontynuował równoległe do podstawowego miejsca pracy na Akademii Rolniczej w Krakowie, zatrudnienie w wymiarze 3/4, a później 1/2 etatu w Katedrze Ekonometrii Akademii Ekonomicznej w Krakowie. W okresie 1998-2007 r. pracował w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej im. Jana Zamoyskiego w Zamościu, gdzie w latach 2001-2003 pełnił funkcję rektora. Funkcje prorektora pełnił także w Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, gdzie pracował w latach 1999-2002. W latach 1998-2000 pracował w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Jarosławiu, a następnie w okresie 2009-2011 na Politechnice Częstochowskiej. Od 2002 roku do chwili obecnej pracuje w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie na stanowisku profesora wykładając statystykę i ekonometrię. Od 2016 roku jest członkiem Konwentu PWSZ w Tarnowie.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I PUBLIKACYJNA

Przechodząc do syntetycznego przybliżenia wkładu Profesora Karola Kukuły w rozwój badań statystyczno-ekonometrycznych należy przytoczyć główne kierunki Jego aktywności naukowej oraz ukazać ich ewolucję. Dorobek naukowy Profesora odzwierciedlany przez szeroki zakres publikacji w postaci artykułów naukowych i zwartych pozycji wydawniczych o charakterze monograficznym można klasyfikować w kilku nurtach badawczych. Niemniej wiodącymi motywami Jego zainteresowań w ciągu całej kariery naukowej pozostają problemy związane z wielowymiarową analizą porównawczą oraz charakterem ewolucji struktur ekonomicznych w odpowiedzi na przekształcenia systemu gospodarczego.

Samodzielne próby rozwiązania problemów naukowych podejmował On jeszcze w okresie studiów zainspirowany pracami Studenckiego Koła Naukowego Ekonometrii. Jego referatom prezentowanym na konferencjach naukowych na ogół przyznawano pierwsze miejsca i oceniano, jako bardzo dojrzałe. Wyrazem jeszcze amatorskich prób badawczych, które przeradzały się stopniowo w formę

profesjonalnych analiz koncentrujących się na problematyce aplikacji metod ekonometrycznych w przemyśle było pierwsze znaczące i całkowicie samodzielne opracowanie – „Ekonometryczna analiza zespołowej wydajności pracy w przedsiębiorstwie przemysłu spirytusowego” opublikowane w roku 1975 na łamach Przeglądu Statystycznego. Aparat metodologiczny młodego badawcza poszerzały systematycznie liczne prace aplikacyjne, które stały się kanwą do rozważań teoretycznych. Do momentu obrony pracy doktorskiej Profesor mógł się poszczycić dorobkiem naukowym w postaci 11 oryginalnych prac twórczych, opublikowanych w większości na łamach znanych czasopism o zasięgu ogólnokrajowym. Sama praca doktorska „Metody badania zmienności struktur ekonomicznych” stała się wyrazem skanalizowania Jego zainteresowań problemem ewolucji struktur ekonomicznych.

Przejście na stanowisko adiunkta otworzyło Profesorowi nowe możliwości prowadzenia wielokierunkowej działalności badawczej. Zaowocowała ona licznymi publikacjami – zarówno teoretycznymi, jak i pracami o charakterze aplikacyjnym. Koncepcje teoretyczne Profesora znalazły zastosowanie w takich sferach gospodarki, jak: handel wewnętrzny i zagraniczny, przemysł, turystyka, rolnictwo – w szczególności w zakresie usług produkcyjnych (czemu poświęcona jest rozprawa habilitacyjna). W rozprawie habilitacyjnej na uwagę zasługuje aspekt aplikacyjny trzonu działalności naukowej – badań nad zmiennością struktur ekonomicznych. W opracowaniu oprócz oceny kierunków ewolucji badanych struktur ze względu na uwarunkowania techniczno-ekonomiczne rolnictwa w Polsce dokonano specyfikacji regionalnej problemu badawczego. Ciekawym, a zarazem nowatorskim wątkiem – także w ujęciu teoretycznym, było przeprowadzenie badania stopnia stabilności układów klasyfikacyjnych. Opracowanie dopełniał komponent formalny, na który złożyło się rozwinięcie funkcjonujących w literaturze definicji przedmiotu badań, dochodzenie do nowych konstrukcji teoretycznych oraz twórcza analiza aparatu matematycznego mającego zastosowanie w analizach stanu i ewolucji struktur. Problematyka struktury usług produkcyjnych była kontynuowana przez kilka lat, co znalazło odzwierciedlenie w publikacjach w czasopismach o zasięgu ogólnopolskim. Na bieżąco były tam prezentowane wyniki badań w zakresie dynamiki oraz dywersyfikacji przestrzennej struktury usług – w tym usług w sektorze rolnym.

Z perspektywy teoretycznej zainteresowania naukowe Profesora w latach 90-tych ubiegłego wieku skupiały się na budowaniu metodologii statystycznego badania struktur ekonomicznych, ze szczególnym uwzględnieniem struktur addytywnych. Problematyka ta obejmowała zdefiniowanie pojęcia addytywnej struktury ekonomicznej, a następnie rozwijanie koncepcji miar dynamiki struktur addytywnych oraz miar zróżnicowania obiektów przestrzennych ze względu na konfigurację rozpatrywanej struktury. Tematykę tę początkowo porusza w artykule „O pewnych własnościach miar zróżnicowania struktur addytywnych” (ZN AE Kraków 1987 r.) oraz publikacji zamieszczonej na łamach Przeglądu Statystycznego w 1994 roku p.t. „Przegląd wybranych miar zgodności struktur”.

Wyczerpujące omówienie zagadnień teoretycznych z zakresu analizy struktur ekonomicznych popartych ilustrującymi je przykładami zostało zawarte w monografii „Statystyczne metody analizy struktur ekonomicznych” (1996). Problematyka różnych aspektów analiz strukturalnych, często wzbogacana aspektem aplikacyjnym, znajdowała także ujście w licznych artykułach naukowych publikowanych nieustannie w ciągu całej kariery Profesora.

Habilitacja była swego rodzaju przełomem – także dla alokacji środka ciężkości zainteresowań naukowych Profesora. Po tym wydarzeniu zwrócił On baczniejszą uwagę na problematykę związaną z wielowymiarową analizą porównawczą. Znalazło to ukoronowanie w monografii „Metoda unitaryzacji zerowanej” (2000). Pozycja ta porusza kluczowe problemy teoretyczne opisu zjawisk wielowymiarowych za pomocą miar syntetycznych. Dla wielu badaczy stała się ona źródłem inspiracji i oparcia w zmaganiach metodologicznych nad kształtem badania wielowymiarową metodą porównawczą. Niemniej problematyka wielowymiarowej analizy porównawczej była poruszana zarówno w szeregu prac o charakterze teoretycznym, jak i aplikacyjnym. Z czasem Profesor stał się niekwestionowanym autorytetem w zakresie badań wykorzystujących metodologię wielowymiarowej analizy porównawczej. Publikował z tej dziedziny prace o charakterze teoretycznym, jak np. artykuły „Analiza i własności metody unitaryzacji zerowanej” (ZN SGGW Warszawa, nr 42, 2000 r.) czy „Propozycja alternatywnej metody wartościowania nominant w referencyjnym systemie granicznym” (ZN AR w Krakowie, seria: Ekonomia, 2002), które dostarczają narzędzi mających zastosowanie w empirycznych badaniach regionalnych.

W ramach nurtu wielowymiarowej analizy porównawczej Profesor poświęcił szczególnie dużo uwagi procedurom rangowania obiektów na podstawie wielokryterialnej oceny badanego zjawiska. W obszarze Jego zainteresowań wiele miejsca zajmuje także problematyka normowania cech diagnostycznych leżąca u podstaw budowania ocen zjawiska złożonego. Profesor podjął się zadania systematyzacji wiedzy odnośnie metod normowania cech diagnostycznych oraz dołożył wysiłków mających na celu ich ocenę wraz z ukazaniem własności. Preferowaną przez Niego procedurą normowania jest metoda unitaryzacji zerowanej.

W swoich opracowaniach niejednokrotnie polemizował On z innymi badaczami zajmującymi się problematyką analizy wielowymiarowej na tematy metodologiczne. W opracowaniu „Propozycja procedury wspomagającej wybór metody porządkowania liniowego” (2015) zamieszczonym na łamach Przeglądu Statystycznego zgłosił propozycję metodologiczną rozwiązania dylematu wyboru metody porządkowania liniowego spośród wielu metod stosowanych przez różnych autorów.

Jego publikacje poruszające problemy aplikacyjne wielowymiarowej analizy porównawczej dotyczą w głównej mierze zagadnień związanych z gospodarką rolno-żywnościową. Tematyka podejmowana w artykułach i opracowaniach książkowych w tej dziedzinie obejmuje m.in. problemy dostosowawcze struktury

polskiej gospodarki rolno-żywnościowej w drodze do Unii Europejskiej, zagadnienie struktury agrarnej i jej dynamiki – także w porównaniu z analogicznymi strukturami krajów Europy Zachodniej, przestrzenny rozkład skupu rolnego w Polsce, konfigurację przestrzenną nasycenia usługami produkcyjnymi polskiego rolnictwa. Profesor jest redaktorem i współautorem pracy zbiorowej o charakterze monografii p.t. „Elementy ekonomii rynkowej w gospodarce rolno-żywnościowej” (1995) – pozycji będącej rezultatem realizacji projektu PHARE. Z tą pracą koresponduje tematycznie artykuł „Zmiany poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski w drodze do Unii Europejskiej” (1994) zamieszczony w Folia Oeconomica Cracoviensia. Jest on efektem realizacji projektu badawczego, w którym Profesor był kierownikiem realizującego go zespołu.

Poczesne miejsce w rozważaniach Profesora w zakresie wielowymiarowej analizy porównawczej zajmuje kwestia metodologii badań przestrzennych i regionalnych, której poświęcił kilka artykułów. Wybrane metody wielowymiarowej analizy porównawczej w badaniach Profesora znalazły zastosowanie w sferze turystyki, służąc do hierarchicznego porządkowania regionów geograficznych ze względu na bazę turystyczną, zakres infrastruktury turystycznej i stan środowiska naturalnego.

Ważną rolę w badaniach Profesora odgrywają studia nad strukturą obszarową gospodarstw w Polsce oraz jej ewolucją. Wielokrotnie podkreślał On, że problematykę przeobrażenia struktury agrarnej należy postrzegać w kategoriach kluczowych determinant rozwoju polskiego rolnictwa, jego dynamiki i konkurencyjności na jednolitym rynku europejskim. Zagadnienia związane z strukturą obszarową gospodarstw poruszał w wielu publikacjach poczynając od wczesnych lat 90-tych. Jednak najszerszej rozważania dotyczące kształtu struktury agrarnej, jej ewolucji oraz aspektów metodologicznych ilościowego opisu zagadnienia podejmuje monografia „Statystyczne studium struktury agrarnej w Polsce” (2010), gdzie Profesor jest redaktorem naukowym wydawnictwa oraz autorem czterech rozdziałów i wstępu.

W ostatnich latach Profesor wraz z zespołem Katedry Statystyki i Ekonometrii prowadzi badania nad wyposażeniem rolnictwa w środki techniczne. Stopniowo ukazują się publikacje z tego zakresu, jak artykuł „Budowa rankingu województw ze względu na poziom wyposażenia technicznego rolnictwa w Polsce” (2014) zamieszczony w Wiadomościach Statystycznych. Ambicją lidera zespołu jest rozszerzenie programu badań na inne kraje EU celem przeprowadzenia studium porównawczego. Działania te przynoszą już pierwsze efekty w postaci współdziałania ośrodka litewskiego i przeprowadzeniu wstępnych badań w tym kraju.

W ciągu długiej kariery zawodowej Profesor podejmował także różnorodne tematy, które nie miały tak kompleksowego charakteru, jak wspomniane powyżej. Wskazać w tym miejscu można na następujące zagadnienia problemowe o charakterze aplikacyjnym:

- modelowanie procesu produkcyjnego w przedsiębiorstwach wraz z tworzeniem prognoz,
- badania koncentracji nakładów inwestycyjnych w handlu,
- badania dynamiki procesu dekapitalizacji środków trwałych w handlu,
- badania rozkładu przestrzennego infrastruktury sfery wymiany,
- periodyzacja kształtowania się wymiany towarowej Polski z zagranicą na podstawie zmian jej struktury towarowej,
- waloryzacja regionalna ze względu na zagospodarowanie turystyczne,
- analiza przestrzenna bazy agroturystycznej,
- przestrzenna analiza różnych aspektów gospodarowania w rolnictwie,
- badania tendencji w zakresie produkcji ekologicznej w Polsce,
- studia regionalne w dziedzinie poziomu rozwoju biogospodarki,
- regionalne studia porównawcze wyposażenia technicznego rolnictwa,
- identyfikacja tendencji w produkcji energii odnawialnej w Polsce i w państwach UE,
- ocena kierunków i tempa zmian infrastruktury transportowej w krajach UE.

Oprócz prac o charakterze indywidualnym Profesor angażował się w badania o szerszym charakterze prowadzone przez wieloosobowe zespoły badawcze. Początkowo był w nich uczestnikiem programu, a stopniowo wysuwał się na pozycję lidera. Brał udział w zespołach badawczych opracowujących tematy, jak:

- Rejonizacja popytu konsumpcyjnego ludności wiejskiej (pod kierunkiem prof. K. Zająca, 1974-1975) – członek zespołu,
- Rynek dóbr konsumpcyjnych i usług w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego Polski (pod kierunkiem prof. S. Mynarskiego, 1980) – członek zespołu,
- Projekt systemu oceny efektywności ekonomicznej eksploatacji środków trwałych za pomocą metody punktowej (lata 1988-1989) – członek zespołu,
- Kształcenie liderów wiejskich w zakresie ekonomii rynku w celu rozwijania działalności rolniczej w Polsce Południowej (1994-1995) – projekt międzynarodowy finansowany z funduszy PHARE, w którym był dyrektorem,
- Struktura społeczno-ekonomiczna Polski w kontekście ogólnoeuropejskich procesów integracyjnych (1996) – kierownik,
- Badanie preferencji konsumentów jaj przy zastosowaniu metody wieloatrybutowej (1999) – kierownik,
- Studium przestrzenne struktury agrarnej w Polsce (lata 2007-2009) – projekt realizowany pod kierownictwem Profesora.

Reasumując dokonania naukowe Profesora należy podkreślić, że wniósł on szczególnie duży wkład w rozwój metodologii badań wielowymiarowej analizy porównawczej oraz zainicjował na polskim gruncie próby kwantyfikacji zmian

struktur ekonomicznych wraz z zaproponowanie unikalnej metody prognozowania procesów przekształcania struktur.

Działalność naukowa Profesora Kukuły to także uczestnictwo w konferencjach i sympozjach w charakterze referenta, uczestnika polemiki, a także organizatora tej platformy wymiany poglądów. W poczet osiągnięć Profesora należy zaliczyć zorganizowanie kilku dużych konferencji – w tym międzynarodowych. Były to Międzynarodowe Colloquium Biometryczne, Międzynarodowa Konferencja nt. Metod i Zastosowań Statystyki Matematycznej oraz trzy edycje cyklicznej konferencji Statystyka na Usługach Gospodarki Żywnościowej.

Nawiązaniem do serii konferencji Statystyka na Usługach Gospodarki Żywnościowej jest kolejna odsłona spotkania badaczy relacji ekonomicznych specyficznych dla gospodarki rolno-żywnościowej w roku 2017.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Oprócz aktywności naukowej równie ważnym nurtem działalności akademickiej Profesora jest praca ze studentami. Wiele uwagi poświęca On zajęciom dydaktycznym przygotowując programy, ćwiczenia i wykłady. Nieustającej ewolucji procesu kształcenia towarzyszy, a nawet rozszerza się zakres i forma realizowanych przez Niego zajęć dydaktycznych. Jako nauczyciel akademicki prowadzi wykłady z przedmiotów: ekonometria, statystyka opisowa i matematyczna, prognozowanie i symulacja, metody oceny zjawisk złożonych, badania operacyjne, zastosowania metod matematycznych w zarządzaniu. Profesor jest wykładowcą znanym i cenionym przez studentów – postrzegają oni Jego zajęcia i seminaria jako interesujące i inspirujące. Dzięki talentowi dydaktycznemu dla trudnych przedmiotów ścisłych potrafi zdobywać uważnych słuchaczy, którzy niejednokrotnie wybierają następnie jako przedmiot swoich specjalizacji i tematy prac magisterskich. W trakcie długich lat pracy na różnych uczelniach Profesor wypromował ogromną rzeszę magistrantów oraz licencjatów. Nawet po wielu latach studenci ci wspominają Go jako wybitnego i interesującego wykładowcę.

Starania Profesora, poczynając od materiałów do poszczególnych ćwiczeń, poprzez zadania do samodzielnego wykonania przez studenta zaowocowały wydaniem początkowo skryptów uczelnianych, a z upływem czasu również podręczników do zajęć publikowanych w wydawnictwie ogólnopolskim. Stąd, Jego podręczniki akademickie są cenione i wykorzystywane przez kolejne pokolenia braci studenckiej już od 25 lat. Do dnia dzisiejszego nie zarzuca redagowania nowych podręczników ani nieustannego korygowania i ulepszania wielokrotnie już wydawanych materiałów. Kontynuuje współpracę z zespołami, z którymi tworzył już wydane wersje podręczników. O wartości podręczników akademickich Profesora świadczą nie tylko pozytywne recenzje, ale przede wszystkim dodruki między kolejnymi wydaniem. Profesor Kukuła jest autorem

lub współautorem oraz redaktorem następujących podręczników akademickich, które mają wiele wydań i są systematycznie rozszerzane i uzupełniane:

- Zbiór zadań z zakresu badań operacyjnych, Wyd. AE Kraków, 2 wydania (1979, 1981),
- Zbiór zadań z ekonometrii opisowej, Wyd. AE Kraków, 3 wydania (1981, 1986, 1995),
- Elementy statystyki w zadaniach, PWN Warszawa, 2 wydania (1998, 2003),
- Badania operacyjne w przykładach i zadaniach, PWN Warszawa, 7 wydań (1993, 1996, 1999, 2002, 2004, 2011, 2016).
- Wprowadzenie do ekonometrii w przykładach i zadaniach, PWN Warszawa, 2 wydania (1996, 2000),
- Wprowadzenie do ekonometrii, Wyd. Naukowe PWN, 1 wydanie (2009),
- Wybrane zagadnienia matematyki w zadaniach, Wyd. AR i UR w Krakowie, 2 wydania (1995, 2014).

Bogate doświadczenia dydaktyczne Profesora przekuły się na dużą liczbę podręczników akademickich. Studenci sięgają po nie przede wszystkim z uwagi na przystępny charakter przekazu ważnych, mimo iż niekiedy skomplikowanych treści.

Historyczną zasługą Profesora Kukuły jest jego wkład w kształcenie młodych kadr jednostek, w których pracował – szczególnie Uniwersytetu Rolniczego – ale również statystyków, ekonometryków i ekonomistów polskich. Wypromował On 11 doktorów, których przewody doktorskie były przeprowadzone na: AR w Krakowie, SGGW w Warszawie, Uniwersytecie Szczecińskim, ZUT w Szczecinie, Politechnice Radomskiej, AE w Krakowie. Ponadto wykonał 12 recenzji prac doktorskich. Będąc zapraszany przez różne uczelnie w Polsce, uczestniczył jako recenzent w 10 przewodach habilitacyjnych. Dodatkowo, napisał 2 opinie o wnioskach w sprawie awansów profesorskich. Profesor Kukuła cieszy się w środowisku naukowym statystyków i ekonometryków dużym autorytetem a osoby, które poddawał ewaluacji doceniają jego konstruktywne i życzliwe podejście. Profesor był również promotorem 265 prac licencjackich, inżynierskich bądź magisterskich.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

Od przejściu na Akademię Rolniczą Profesor Kukuła nieprzerwanie pełni (już 25 lat) funkcję kierownika Zakładu Statystyki Matematycznej, od 2003 roku Katedry Statystyki Matematycznej, zaś obecnie Katedry Statystyki i Ekonometrii. Konstruktywne kierownictwo zaowocowało w krótkim po objęciu jednostki pozytywnymi zamianami – wszyscy pracownicy uzyskali stopień doktora. Ponadto przy Jego zachętach i wsparciu, z czasem, dwie osoby uzyskały stopień doktora habilitowanego. Energia i przykład osobisty Profesora zadziałały na

współpracowników jak katalizator – zaraził On zespół pasją badawczą, która zmaterializowała się w postaci prac naukowych. Profesor stopniowo rozbudowywał ów zespół, wzmacniając wyraźnie jednostkę.

Rozbudowując i przekształcając jednostkę, Profesor Kukuła dowiódł swoich nietuzinkowych predyspozycji kierowniczych. Aktualnie Katedra Statystyki i Ekonometrii jest dynamicznym ogniwem Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego, jednostką odpowiedzialną za szeroki zakres nauczania na wszystkich poziomach studiów. Katedra ma też znaczący wkład w budowaniu pozycji naukowej Wydziału. Jednostka podejmuje współpracę z innymi komórkami Uczelni, z innymi uczelniami, ale także z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Katedra organizuje spotkania naukowców z kraju i zagranicy. Pracownicy Katedry zarówno goszczą w ośrodkach zagranicznych, jak i otwierają się na idee gości z kraju i zagranicy. Ta dalekowzroczna otwartość lidera inspiruje zespół do odmiennego spojrzenia na problem badań naukowych zarówno o charakterze aplikacyjnym, jak i w kwestiach metodologicznych kwantyfikacji problemów badawczych.

Profesor nieustannie był zaangażowany w życie akademickie, poświęcając mu wiele wysiłków i czasu. W roku 1991 przewodniczył pracom Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej (Akademii Ekonomicznej w Krakowie). Na Akademii Rolniczej w latach 1992-2002 sprawował funkcję redaktora naukowego Zeszytów Naukowych serii Ekonomia, w latach 1997-2000 był przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Rozwoju, w latach 2000-2008 pełnił funkcję przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Nagród i Odznaczeń, przez kolejnych kilka lat uczestniczył w pracach najpierw Wydziałowej a następnie Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej.

Profesor Kukuła jest również aktywnym członkiem organizacji naukowych – działa w Stowarzyszeniu Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu oraz Komisji Statystyczno-Demograficznej Polskiej Akademii Nauk. Profesor był członkiem Kolegium Redakcyjnego i Rady Programowej, a w odniesieniu do niektórych numerów dodatkowo redaktorem naukowym, periodyku Krakowskie Studia Małopolskie.

Profesor udziela się także na rzecz innych ośrodków – był dyrektorem projektu „Kształcenie liderów wiejskich w zakresie ekonomii rynku w celu rozwijania działalności naukowej w Polsce Południowej”, realizowanego w ramach programu PHARE.

Za osiągnięcia naukowe oraz za działalność organizacyjną i społeczną Profesor Kukuła był wielokrotnie odznaczany – zarówno odznaczeniami państwowymi, jak i wyróżnieniami władz Uczelni.

**

Mimo natłoku obowiązków Profesor potrafi znaleźć „złoty środek” nie zaburzając równowagi między życiem zawodowym i rodzinnym. Z harmonijnych relacji z najbliższymi czerpie siły i motywację do pracy zawodowej. Potrafi dzielić

się tym dobrem z otoczeniem. Harmonia w życiu osobistym pozwala Mu na zachowanie dystansu i trzeźwości osądu – cech niezbędnych osobie na kierowniczym stanowisku – wobec problemów wyłaniających się każdego dnia.

Przy natłoku obowiązków Profesor znajduje jeszcze krótkie chwile na zaspokajanie osobistych pasji i zainteresowań. Takim szczególnym hobby jest kolekcjonerstwo pamiątek związanych z dziedzictwem kulturalnym i historycznym Polski.

***

Aktywność naukowa Profesora obejmuje długi okres – począwszy od wczesnych lat 70-tych ubiegłego wieku. Największe osiągnięcia uzyskał w zakresie rozwoju metodologii badań statystycznych i ekonometrycznych. Pod tym względem wyznaczył wysokie, trudne do powtórzenia, dla współpracowników standardy.

Swoje życie zawodowe Profesor poświęcił nauce, realizował się w środowisku krakowskich uczelni, pokonując tutaj kolejne szczeble awansu naukowego. Zbliżający się wielkimi krokami rok 2018 wieszczy osiągnięcie przez Profesora wieku emerytalnego. Niemniej, wyrażam przekonanie, że nie będzie to kres Jego aktywności naukowej – nie leży to w naturze Jubilata.

Za nadzwyczaj aktywną działalność naukową, za poświęcenie w życiu zawodowym, za wsparcie w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu wszelakich barier, za szlachetność i dobro doświadczone w kontaktach osobistych pragniemy złożyć w tym miejscu Jubilatowi wyrazy wdzięczności.